

מבט לג'האד העולמי

27 ביולי - 2 באוגוסט 2023

עיקרים

- ◀ **השבוע ביצעו פעילי דאעש שלושה פיגועים בולטים: שני פיגועים בוצעו בקבר אלסידה זינב, מדרום לדמשק, מקום עלייה לרגל של השיעים. פיגוע נוסף בוצע בפקיסטאן בעת כינוס פוליטי לקראת הבחירות.**
- ◀ **בעיראק** המשיכו כוחות ביטחון בפעילות סיכול נגד תשתיות דאעש במחוזות השונים. בפעילות נעצר אחד ממפקדי דאעש הבכירים, שהוגדר כ"מסוכן".
- ◀ **בניגריה** נמשכה פעילות דאעש נגד כוחות הצבא אם כי השבוע הייתה מתונה יחסית. **בסומליה** דיווח צבא סומליה כי פעל, בשיתוף צבא ארה"ב, נגד תשתית ארגון אלשבאב. לטענת הארגון לא התקיימה פעילות צבאית נגדו והוא זה שפעל נגד כוחות הצבא.
- ◀ **בפקיסטאן:** ביצע מחבל מתאבד של דאעש פיגוע במהלך כנס פוליטי במחוז באג'ור, ממזרח לגבול פקיסטאן-אפגניסטאן.

הזירה הסורית

מחוזות סוריה (Free world maps)

פעילות דאעש מרחב דמשק

◀ במהלך השבוע בוצעו שני פיגועים באתר העלייה לרגל השיעי אלסידה זינב,¹ מדרום לדמשק. שני הפיגועים בוצעו סמוך ליום העאשוראא',² אותו מציינים השיעים.

◆ ב-25 ביולי 2023 הופעל אופנוע נפץ סמוך לאוטובוס שהסיע עולי רגל בקרבת כיכר אלרוצ'ה. שני בני אדם נפצעו. כמו כן נגרם נזק חומרי (אח'באר אלשיעה, מרכז המעקב הסורי לזכויות אדם, 25 ביולי 2023).

מימין: זירת הפיגוע (אח'באר אלשיעה, 25 ביולי 2023). משמאל: האוטובוס שנפגע (חשבון הטוויטר @FA6969Di, 25 ביולי 2023)

◆ ב-27 ביולי 2023 הופעל אופנוע נפץ בסמוך למונית ברחוב כוע סודאן, מול מלון סידת אלשא'ם. ששה בני אדם נהרגו ו-23 נפצעו (סאנא, 27 ביולי 2023). יומיים לאחר מכן, דווח כי מספר ההרוגים עלה לעשרה. בין ההרוגים חמישה ילדים, אישה, גבר, איש כוחות ביטחון ושני בני אדם שאינם סורים (מרכז המעקב הסורי לזכויות אדם, 29 ביולי 2023).

¹ אלסידה זינב (נקראת בשפה העממית: אלסת זינב) הייתה בתו האהובה של האמאם עלי בן טאלב, מייסד השיעה, ונכדו של הנביא מוחמד. קברה, הממוקם בפאתי דמשק, משמש מוקד עלייה לרגל של שיעים מרחבי העולם.
² יום העאשוראא' מציינ את יום קרב כרבלאא', שהתקיים בשנת 680 לספירה (61 להג'רה). ביום זה נהרגו האמאם חסין בן עלי ורבים מבני משפחתו של עלי בן אבו טאלב, היורש הראוי, בעיני השיעים, לרשת את הנביא מוחמד כמנהיג האומה האסלאמית. הקרב הפך עבור השיעים לסמל של הקרבה, מות קדושים וכגורם תסכול וזעם כלפי בני העדה הסונית, שנטלו מבני משפחתו של עלי את הבכורה, קיפחו אותם ורדפו אותם לאורך השנים.

**מימין: זירת הפיגוע (חשבון הטוויטר @Hatmi1.Salim, 27 ביולי 2023). משמאל:
שרידי כלי הרכב (סאנא, 27 ביולי 2023)**

◀ דאעש פרסם, ב-28 ביולי 2023 הודעה בה קיבל אחריות על ביצוע שני הפיגועים באלסידה זינב בהם, לטענתו, הופעל אופנוע נפץ סמוך לאוטובוס שהסיע עולי רגל שיעים וסמוך למונית. בסיום ההודעה איים דאעש "שיידעו הסרבנים [הכוונה לשיעים] שמלחמתנו נגדם נמשכת בכל מקום" (טלגרם, אעמאק, 28 ביולי 2023).

דיר אלזור-אלמיאדין

◀ ב-1 באוגוסט 2023 בוצע ירי לעבר לוחם SDF בכפר אלדחלה, כעשרה ק"מ מדרום-מזרח לדיר אלזור. הלוחם נהרג (טלגרם, 1 באוגוסט 2023).

◀ ב-31 ביולי 2023 בוצע ירי לעבר כלי רכב של כוחות SDF בעיירה אלשחיל (Al-Shheil), כעשרה ק"מ מצפון לאלמיאדין. נוסעי כלי הרכב נפצעו. כלי הרכב הושבת (טלגרם, 1 באוגוסט 2023).

מחוז חמאה

◀ ב-28 ביולי 2023 הופעל מטען נגד כלי רכב של צבא סוריה ממזרח לאזור עקירבאת (Aqirbat), כשישים ק"מ ממזרח לחמאה. נוסעי כלי הרכב נהרגו או נפצעו. כלי הרכב הושמד (טלגרם, 31 ביולי 2023).

סיכול טרור

מחוז אלחסאכה

◀ ב-28 ביולי 2023 פעלו יחידות מיוחדות של כוחות SDF נגד פעילי דאעש במחנה אלהול, בו עצורים בני משפחות פעילי הארגון. חמישה פעילים בתאי טרור של דאעש נעצרו (מרכז המעקב הסורי לזכויות אדם, 28 ביולי 2023).

עיראק

מחוזות עיראק (ויקיפדיה)

פעילות דאעש בחלוקה למחוזות³ מחוז צלאח אלדין

◀ ב-31 ביולי 2023 בוצע ירי לעבר מתחם של משטרת עיראק באזור ג'לאם אלדור, כמאה ק"מ מצפון-מערב לבגדאד. שלושה שוטרים נפצעו ומצלמה תרמית הושמדה. בחילופי אש שהתנהלו עם כוח סיוע, שהגיע למקום, הושבת כלי רכב (טלגרם, 1 באוגוסט 2023).

מחוז כרכוכ

◀ ב-28 ביולי 2023 בוצע ירי לעבר כלי רכב של משטרת עיראק בקרבת בית חולים בעיר כרכוכ. קצין משטרה נפצע (טלגרם, 31 ביולי 2023).

סיכול טרור מחוז בגדאד

◀ ב-27 ביולי 2023 עצר כוח של סוכנות המודיעין הלאומית את מת'נא מחמד ג'בארעפריית, המכונה אבו חארת' בע'דאד, שהיה אחד ממפקדי דאעש ואף הוגדר כ"מסוכן". ג'בארעפריית הצטרף לשורות דאעש בשנת 2009 כמפקד דיביזיית אלקאדסיה ופעל במחוז נינוא. לאחר תבוסת דאעש בשנת 2017, הופצו ידיעות בדבר מותו, כדי להפסיק את החיפושים אחריו ואת הניסיונות להביאו לדין (סוכנות הידיעות העיראקית, 28 ביולי 2023).

³ על-פי הודעות דאעש והתקשורת העולמית.

מפקד דאעש שנעצר בבגדאד (סוכנות הידיעות העיראקית, 28 ביולי 2023)

מחוז נינוא

ב-27 ביולי 2023 עצר כוח של סוכנות המודיעין והחקירות הפדרלית ארבעה פעילי דאעש (לא צוין מיקום מדויק). הארבעה הודו בהשתייכותם לארגון ובפעילות במסגרות שונות שלו (סוכנות הידיעות העיראקית, 27 ביולי 2023).

ארבעת פעילי דאעש, שנעצרו במחוז נינוא (סוכנות הידיעות העיראקית, 27 ביולי 2023)

מחוז אלאנבאר

ב-28 ביולי 2023 עצר כוח של המודיעין הצבאי העיראקי שני פעילי דאעש (לא צוין מיקום מדויק) (דף הפייסבוק SecMedCell, 28 ביולי 2023).

שני פעילי דאעש, שנעצרו במחוז אלאנבאר (דף הפייסבוק SecMedCell, 28 ביולי 2023)

◀ ב-26 ביולי 2023 איתר כוח של המודיעין הצבאי, שפעל בתיאום עם כוח יבשתי, סדנא ישנה של דאעש לייצור מטענים באזור אלנעימיה (Al-Nu'a'imiyah) אלהיאכל (Al-Hayakil), בדרום פלוג'ה, כארבעים ק"מ ממערב לבגדאד. בסדנא אותר ציוד רב המשמש להכנת מטענים שונים ולמעלה ממאתיים מטענים (סוכנות הידיעות העיראקית, 26 ביולי 2023).

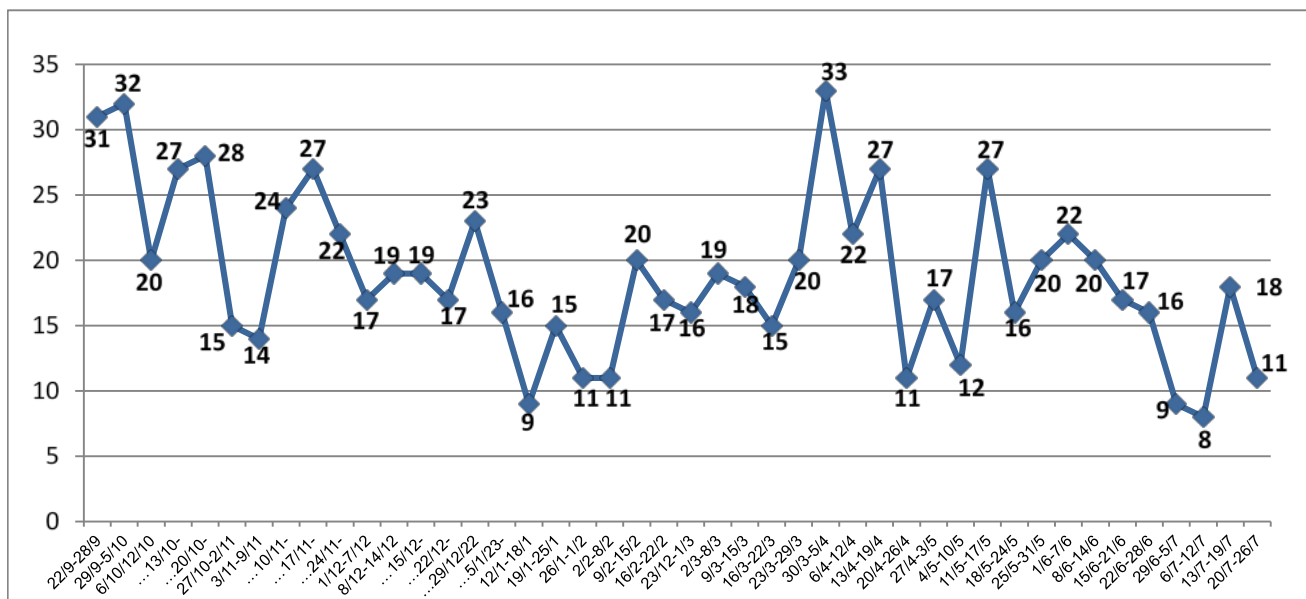
סיכום פעילות דאעש במחוזות השונים

◀ מנתוני אינפוגרף, שפרסם אלנבא', שבועון דאעש, המסכם את פעילות דאעש בתקופה שבין 20-26 ביולי 2023, עולה כי בתקופה זו ביצעו פעילי הארגון 11 פיגועים במחוזות השונים (לעומת 18 בשבוע שקדם). מספר הפיגועים הגבוה ביותר בוצע על-ידי פעילי מחוז מערב אפריקה (4). בשאר המחוזות: סוריה (2); עיראק (2); מרכז אפריקה (1); פקיסטאן (1); סומליה (1). בפיגועים נהרגו ונפצעו 25 בני אדם, לעומת 37 בני-אדם בשבוע שקדם. מספר ההרוגים והפצועים הגדול ביותר היה במחוז סוריה (11). בשאר המחוזות: מערב אפריקה (5); עיראק (4); מרכז אפריקה (3); פקיסטאן (1); סומליה (1) (שבועון אלנבא', טלגרם, 27 ביולי 2023). מדובר בירידה מתונה בפעילות דאעש ברחבי העולם.

סיכום פיגועי דאעש (שבועון אלנבא', טלגרם, 27 ביולי 2023)

פיגועים בחתך שבועי (על-פי נתוני הארגון)

אפריקה

ניגריה

פעילות דאעש

ב-31 ביולי 2023 בוצעה תקיפה נגד אזרחים נוצרים בכפר לאואן מלומתי, כ-300 ק"מ מדרום למידוגורי סמוך

לגבול ניגריה-קמרון. האזרחים נמלטו. כנסיה ומספר בתים הועלו באש (טלגרם, 1 באוגוסט 2023).

ב-27 ביולי 2023 נחטף "מרגל" שפעל מטעם ממשלת ניגריה בעיירה גוג'בה (Gujba), כעשרים ק"מ מדרום

לדמטורו (Damaturu), במדינת יובה (Yobe), בצפון-מזרח ניגריה. "המרגל" נורה למוות (טלגרם, 29 ביולי 2023).

ב-27 ביולי 2023 בוצעה תקיפה נגד אזור היערכות כוחות המסייעים לצבא ניגריה בעיירה אג'ירי (Ajiri), כ-15

ק"מ מדרום למידוגורי. הלוחמים נמלטו. שלושה רובי סער נלקחו ואזור היערכות הועלה באש (טלגרם, 29 ביולי

2023).

ב-27 ביולי 2023 הופעל מטען נגד סויר של צבא ניגריה בין העיירות אג'ירי למאפה (Mafa), כארבעים ק"מ

מצפון-מזרח למידוגורי. חיילים שהיו בכלי רכב משוריין נהרגו או נפצעו. המשוריין הושמד (טלגרם, 29 ביולי

2023).

סומליה

פעילות דאעש

ב-26 ביולי 2023 הופעל מטען נגד איש מודיעין של צבא סומליה באזור יאקשיד (Yaaqshiid), במוגדישו. איש

המודיעין נהרג (טלגרם, 26 ביולי 2023).

פעילות אלשבאב

ב-27 ביולי 2023 הפעילי פעילי אלשבאב שני מטענים בצומת [שוק] בכארה (Bakaara), במרכז מוגדישו. שני אנשי מנגנון המודיעין והביטחון הסומלי, בהם קצין, נהרגו וחמישה נוספים נפצעו. ארגון אלשבאב קיבל אחריות לביצוע הפיגוע (TRACTerrorism, 28 ביולי 2023).

סיכול טרור

דווח כי בפעילות, שביצעו כוחות צבא סומליה בשיתוף עם פיקוד אפריקה של צבא ארה"ב (AFRICOM), במרחב שבאלהה תיכונה (Middle Shabelle), ובמרחב גלגדוד (Galgaduud), מצפון-מזרח למוגדישו, נהרגו למעלה ממאה פעילי הארגון, בהם מפקדים בכירים. בסיס ששימש את הפעילים ועשרה כלי רכב הושמדו (סוכנות הידיעות של סומליה, 28-29 ביולי 2023).

ארגון אלשבאב פרסם הכחשה וטען, כי במועד זה לא בוצעה כל פעילות של צבא סומליה נגדו באזורים אלו וכי התמונות שפורסמו בערוץ הטלוויזיה של סומליה, המתעדות את הפעילות, הינן למעשה תמונות שצולמו ב-11 ביולי 2023 על-ידי ארגון אלשבאב, בהן נראים כלי רכב של צבא ארה"ב וכוחות מיוחדים של צבא סומליה שהופעלה נגדם מכונית תופת, ותקיפה של פעילי הארגון בפרברי העיר אפמאדוו (Afmadow) בדרום סומליה. באותה מתקפה משולבת, נהרגו לטענת ארגון אלשבאב לפחות 35 חיילי הכוחות המיוחדים ושלושה מפקדים, של צבא סומליה ונפצעו 37 חיילים וששה קצינים (סוכנות הידיעות שהאדה, 29 ביולי 2023).

אסיה

פקיסטאן - פיגוע התאבדות של דאעש

ב-30 ביולי 2023 הפעיל מחבל מתאבד אפוד נפץ, שנשא על גופו, סמוך לבמה במהלך כנס פוליטי לקראת הבחירות בפקיסטאן, בעיר ח'אר (Khar), בירת מחוז באג'ור (Bajaur), על גבול פקיסטאן-אפגניסטאן. בכנס נכחו כ-400 חברי מפלגת אגודת עלמאא' אלסלאם, שהיא חברה מרכזית בקואליציה בפקיסטאן. איש הצלה מסר כי 54 בני אדם נהרגו וקרוב למאתיים נפצעו (אלג'זירה, 31 ביולי 2023).

דאעש קיבל אחריות על ביצוע הפיגוע וציין כי מחבל מתאבד, המכונה עבד אללה אלמהאג'ר (המהגר), נכנס למקום בו התקיים כנס פוליטי כשהוא לבוש באפוד נפץ, והפעיל את אפוד הנפץ בקרבת חברי המפלגה ובכיריה. לטענת דאעש, לפחות שישים בני אדם, נהרגו, בהים בכירי המפלגה, ועשרות נפצעו. בסיום הודעת קבלת האחריות, ציין דאעש כי התקיפה בוצעה במסגרת הלחימה המתמשכת של דאעש נגד הדמוקרטיה, בהיותה משטר עויין לאסלאם ולשריעה (אעמאק, טלגרם, 31 ביולי 2023).

המחבל, שביצע את פיגוע ההתאבדות (אעמאק, טלגרם, 31 ביולי 2023)

הודו

◀ ב-27 ביולי 2023, התפרסם דו"ח מטעם האו"ם לפיו כי היחסים בין ארגון אלקאעדה והטלבאן באפגניסטאן, אשר השתלטו על המדינה באוגוסט 2021, נשארו הדוקים. האו"ם גם התייחס בדו"ח לחדירת פעילי אלקאעדה לסוכנויות אכיפת החוק ולמנהל הציבורי במדינה. על פי הדו"ח, שיתוף הפעולה מעודד את הרחבת פעילות אלקאעדה גם לאזורים נוספים דוגמת וקשמיר, בנגלדש ומיאנמר. על פי הדו"ח לאלקאעדה כ-400 לוחמים באפגניסטן וכ-200 לוחמים בהודו (Hindustan Times, 27 ביולי 2023).

כווית

◀ ב-27 ביולי 2023 הוצאו להורג חמישה בני אדם בבית הכלא המרכזי של כווית. אחד מהם הינו עבד אלרחמן צבאח עידאן (Abdulrahman Sabah Idan), נהג מונית שהסיע את פעיל דאעש הסעודי, שביצע פיגוע התאבדות, ראשון מסוגו במסגד שיעי בכווית, ב-26 ביוני 2015. בפיגוע, שדאעש קיבל עליו אחריות, נהרגו 27 בני אדם ונפצעו 227 (AP, 28 ביולי 2023). צבאח עידאן, שוהה בלתי חוקי בכווית, התגלה בעת שהסתתר בבית בדרום העיר כווית (אלחיאת, אלשרק אלאוסט, 28 ביוני 2015).

תורכיה

◀ בפעילות כוחות ביטחון תורכיים באיסטנבול פשטו כוחות משטרה על 15 בתים בשמונה אזורים ברחבי העיר ועצרו 16 בני אדם בחשד לקשרים עם דאעש ואלקאעדה (סוכנות אנטוליה, 27 ביולי 2023).

בריטניה

◀ ממשלת בריטניה הודיעה רשמית כי מעשי ארגון דאעש כנגד המיעוט היזידי בעיראק נחשבים כ"רצח עם". על פי משרד החוץ של בריטניה ההכרה בכך באה לאחר פסק הדין שפורסם לאחרונה על ידי בית המשפט הפדרלי בגרמניה, שהאשים פעיל לשעבר בדאעש ברצח עם ופשעים בנגד האנושות. הייתה זו הפעם הראשונה בה מורשע חבר בארגון טרור ברצח עם. החלטת בבריטניה התפרסמה לקראת אירועים שיתקיימו בבגדד לציון תשע שנים לפעילות דאעש נגד המיעוט היזידי (The East African, 1 באוגוסט 2023).

ארצות הברית

ב-27 ביולי 2023 הגדירה מחלקת המדינה של ארה"ב את עבד אלולי מחמד יוסף (Abdiweli Mohamed Yusuf), כטרוריסט מבוקש. מחמד יוסף הוא אחראי הכספים של דאעש בסומליה הממלא תפקיד מפתח בהעברת כספים למימון פעילות הארגון באפריקה. שלוחת דאעש בסומליה מנצלת את חולשת השלטון המרכזי ומממנת את פעילות הארגון באמצעות סחיטה של מוסדות פיננסיים, ספקי שירותי כספים ועסקים מקומיים. הם מספקים גם שירות העברות כספים בשיטות שונות ביניהן העברה באמצעות טלפונים ניידים וכן בשיטת החואלה⁴ (מחלקת המדינה של ארה"ב, 27 ביולי 2023).

ב-31 ביולי 2023, הטילה ארה"ב סנקציות על 18 פעילי ארגון אלקאעדה, סייעני דאעש ו-29 חברות באיים המלדיביים. הסנקציות אוסרות על התנהלות מולם, אוסרת שיתוף פעולה עם חברות הקשורות אליהם ואוסרת את כניסתם לשטח ארה"ב. מתיו מילר, דובר המחלקה, אמר כי אנשים אלה הם מנהיגים וחברים בארגוני טרור המבוססים במלדיביים, אחד מהם סומן על ידי ארה"ב עוד בשנת 2019 כמגייס מפתח עברו מחוז חורסאן של דאעש (Starconnert Media, 31 ביולי 2023).

משפחות קורבנות דאעש בסוריה תובעות יצרנית מלט

ב-12 משפחות קורבנות דאעש בסוריה תובעות את חברת לאפרג' הצרפתית, יצרנית מלט, לאחר שהודתה ששילמה לדאעש ולג'בהת אלנצרה כדי שתוכל להמשיך לפעול בסוריה בתקופת מלחמת האזרחים. זוהי החברה הראשונה בהיסטוריה של ארה"ב שהורשעה במתן שוחד לארגון טרור זר. יצוין שהחקירה מתמקדת גם בצעדים שפוליטיקאים וסוכנויות מודיעין צרפתיות נקטו כדי להציל את החברה מהליכים משפטיים נגדה וכיצד תהליך מימון דאעש בסוריה מימן, בסופו של דבר, את הפיגועים פריז בנובמבר 2015 (31 ביולי 2023, TRT world)

קנדה

ב-34 גבר בן 34 מטורונטו, קנדה חשוד כאיש כספים של דאעש ומואשם בעבירות הקשורות לטרור. לטענת המשטרה החשוד הוא חלק מרשת בינלאומית של תומכי דאעש המשתמשים בפלטפורמות של הודעות מקוונות ומוצפנות לצורך גיוס ותמיכה כספית לדאעש. צוין שהמשטרה החלה בחקירת הנושא כבר במרץ 2021 בשיתוף פעולה בינלאומי עם חוקרים מספרד. לטענת המשטרה החשוד גם קשר קשרים עם הארגון לביצוע פיגועים נגד שגרירויות זרות באפגניסטן וסיפק חומרי תעמולה ומחקר הקשורים להתקפות שנערכו באפגניסטן נגד אזרחים זרים (CBC, 29 ביולי 2023).

⁴ חואלה (Hawala) הינה מערכת פופולרית ובלתי פורמלית להעברת כספים, הפועלת על-פי המסורת המוסלמית, ואשר מתבססת על רשת חלפני כספים ללא שימוש במערכות העברת כספים ממוחשבות בין בנקים. החלפנים המכונים "חואלדרס" (Hawaladars) פרוסים ברחבי העולם בעיקר במזרח התיכון, צפון אפריקה, קרן אפריקה ותת-היבשת ההודית. (ויקיפדיה).